

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 40.

CLEVELAND, O., TUESDAY MORNING, FEBRUARY 17th, 1931.

LETO XXXIII—VOL. XXXIII

Boj se je začel, da Pennsylvanija izroči morilca Martina državi Ohio

Pittsburgh, Pa., 16. februarja. Danes se je začel boj zastopnikov državnega pravdnika iz Clevelanda in zagovornikov Hymie Martina, znanega raketirja. Boj bo odločil governer države Pennsylvanije, ali se Martina izroči oblastem države Ohio ali ne. Ker je bil raketir in dozdevni morilec Potterja, Hymie Martin, prijatelj v državi Pennsylvaniji, ne more biti izročen državi Ohio, dokler governer države Pennsylvanije tega ne določi.

Pred nekaj dnevi se je v Pittsburghu usmrtila Mrs. Veselich, in sicer si je vrat prerezala z britvijo. Kaj jo je gnalo v smrt, je uganjka, ker v zakonu je bil bo predstavljen generalnemu državnemu pravdniku, ki zastopa governerja, neko osebo, o kateri trdi, da je pravi Hymie Martin.

V Pittsburghu je rojak Frank Golob, star 31 let, ko je šel v brivnico na Butler St. in 57. ceta, tako nesrečno padel, da je podlegel za posledicami. In poroča se se o nekem tretjem rojaku, starem 32 let, ki je v Pittsburghu v neki tovarni živ zgorel. Imena se ne poroča.

Vesele in žalostne novice o naših ljudeh po slovenskih naselbinah Amerike

V bolnišnici v Olean, N. Y., je umrl po dve leti trajajoči bolezni rojak Anton Mihelič, doma iz Nadleska pri Ložu. Za njegov pogreb so nabrali dobrosrčni rojaki \$215.47.

V nedeljo 15. februarja, sta prvič nastopila v slovenski naselbini Forest City, Pa., slovenska umetnika gg. Anton Šubelj in Svetozar Banovec. Imela sta precejšen uspeh.

Pred nekaj dnevi se je v Pittsburghu usmrtila Mrs. Veselich, in sicer si je vrat prerezala z britvijo. Kaj jo je gnalo v smrt, je uganjka, ker v zakonu je bil bo predstavljen generalnemu državnemu pravdniku, ki zastopa governerja, neko osebo, o kateri trdi, da je pravi Hymie Martin.

V Pittsburghu je rojak Frank Golob, star 31 let, ko je šel v brivnico na Butler St. in 57. ceta, tako nesrečno padel, da je podlegel za posledicami. In poroča se se o nekem tretjem rojaku, starem 32 let, ki je v Pittsburghu v neki tovarni živ zgorel. Imena se ne poroča.

Štiri pevska društva, in sicer Adrija, Danica, Jezero ter mladinski zbor fare sv. Stefana so v Chicagi 8. febr. priredili jako uspešen koncert.

"Slovenski tednik," izvrstno urejivan časopis, ki izhaja v Buenos Aires, Argentina, pravi ga pelje s seboj v Harrisburg, boljše odgovarja "Markusu" kot pa Hymie Martin iz Pittsburgha. Omenjeni "Markus" je namreč najel stanovanje, v katerem je bil councilman Potter umorjen. Nadalje je Rosenberg izjavil, da je ime njegovega človeka tudi Hyman Martin, in da bo prisegel, da je njegov Hymie Martin živel v stanovanju takoj zraven onega, kjer je bil Potter umorjen. Na ta način bo skušal governerju dokazati, da oni "Hymie Martin," ki ga imajo v Pittsburghu, in katerega on zagovarja, ni pravi "Hymie Martin," to je ime njegovega človeka tudi Hyman Martin, in da bo prisegel, da je njegov Hymie Martin živel v stanovanju takoj zraven onega, kjer je bil Potter umorjen. Na ta način bo skušal governerju dokazati, da oni "Hymie Martin," ki ga imajo v Pittsburghu, in katerega on zagovarja, ni pravi "Hymie Martin," to je ime njegovega človeka tudi Hyman Martin, in da bo prisegel, da je njegov Hymie Martin živel v stanovanju takoj zraven onega, kjer je bil Potter umorjen.

Oddaja dvoran

Da bo čim lažje priti do spoznanja pri oddaji avditorija S. N. Doma za prihodnjo sezono, vabimo tem potom društva na sestanek, in sicer v četrtek večer v Slovenskem Narodnem Domu. Sledeča društva se vabijo: Ivan Cankar, Triglav, Abraševič, Orel, Kristusa Kralja, Slovenski Sokol, Klubova Zarja, Samostojna Zarja, Comrades in Spartans. — Tajnik.

V času brezposelnosti

Iz Sanduskyja se poroča, da so tam začeli krasti — licence psov. Državni urad za licence je mnenja, da krađejo licence psom brezposelni ljudje, ki imajo lastne pse, pa ne dovolj denarja, da bi psom kupili licence.

Dva igralca ubita

Preteklo soboto večer sta bila ubita v Clevelandu dva igralca, v prostorih na 3135 Orange Ave. Sporekla sta se pri kartah.

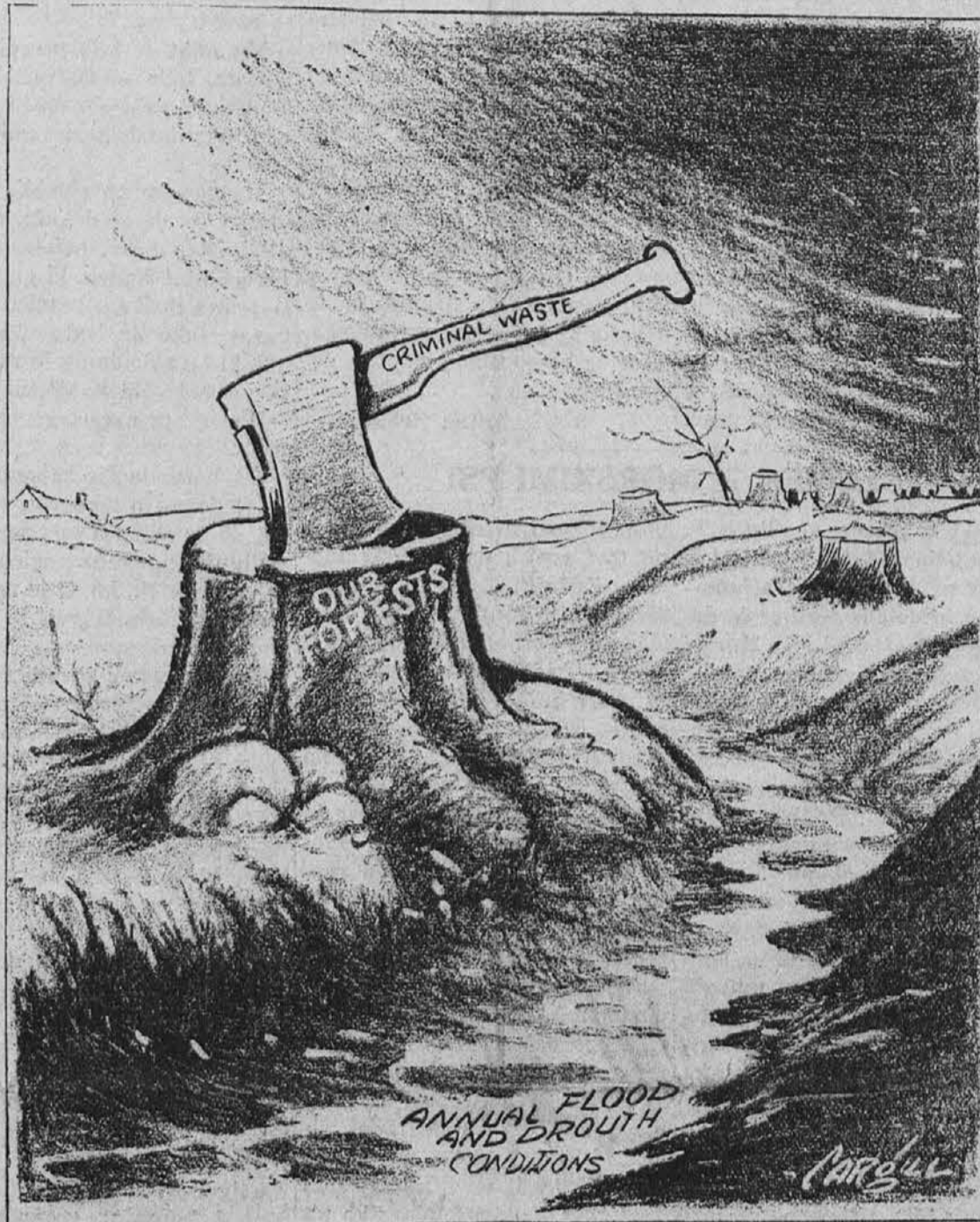
Ne navadna aretacija

New York, 16. februarja. Zvezni tajni agenti so danes vdrli v prostore Finskega kluba, kjer se je vršil velik ples. Navzočih je bilo kakih 700 Fincev. Vsi so bili pod arestom tekot pet ur in pol. Vsakdo se je moral skazati, da je prišel pravilnim potom v Ameriko. Zvezne oblasti so vzele s seboj 18 navzočih moških in dve ženski, katere so odpeljali s seboj, dočim so ostale spustili. To je nenavaden način aretacije. Zvezna vlada prej še nikdar ni kaj enakoga naredila. Omenjenih dvajset oseb bodo deportirali. Odpeljali so jih na Ellis Island.

Darovi

Za Slovensko mladinsko šolo S. N. Doma je darovalo društvo "Naprej" št. 5 SNPJ., svoto \$15, in društvo "Lipa" št. 129 SNPJ. pa svoto \$5.00. Lepa zahvala društvom!

Ameriški gozdovi se zločinsko uničujejo

Ameriško vojaštvo se bo umaknilo v kratkem iz republike Nicaragua

Washington, 16. februarja. Ameriški marini se bodo v kratkem času umaknili iz republike Nicaragua, kjer se nahajajo že več let. Po predsedniških volitvah, ki se vršijo v letu 1932 ne bo nobenega ameriškega vojaka več v Nicaragui. V poslanski zbornici kongresa je bil stavljen predlog včeraj, da se mora umakniti zadnji ameriški vojak iz Nicaragua najkasneje 31. maja, 1932, toda je že prej državni tajnik Stimson izjavil, da bo umaknil vojaštvo še pred tem časom, nakar je predlog v kongresu odpadel. Ameriški vojniki se nahajajo v omenjeni republiki že od leta 1926. Tekom tega časa je bilo v Nicaragui ubiti 27 ameriških vojakov, 15 jih je umrlo na posledicah ran in 59 jih je dobilo težke poškodbe.

Pogreb Markoviča

Po dolgi bolezni je preminul v nedeljo večer Anton Markovič, star 26 let, doma iz fare sv. Lovrenca na Dolenjskem. Ranjki je bil član društva sv. Jožefa št. 169 K. S. K. J. in društva Mir št. 142 SNPJ. Pred petimi meseci je preminula soproga Jennie. Ranjki zapušta tu hčerko, žalujejo starše, dve sestri, Mrs. Mary Erjavec in Mrs. Rose Kolene, ter enega brata. Pogreb se bo vršil v četrtek zjutraj ob 8:30 iz hiše žalosti na 15613 Saranac Rd. pod vodstvom A. F. Svetek Co. Bodi ranjkemu ohranjen blag spomin!

Hymie ima prijatelje

Iz Pittsburgha se poroča, da ima Hymie Martin, dozdevni morilec bivšega councilmana Potterja v Clevelandu, dovolj prijateljev v Pittsburghu. 259 teh "prijateljev" je nabralo skupaj \$2,000.00, kar dobijo odvetniki, da bodo Martina lahko zagovarjali. Njegov zagovornik se je izjavil, da je prepričan, da Hymie Martin nikakor ni ubil bivšega councilmana.

Ne držite denarja doma

Trgovci, društveni tajniki in drugi, ne držite denarja doma. Za denar so banke. Ta ali oni rop se pripeti ob skoro vsakem času. Pa bodite še tako previdni, nikdar ne veste, kdaj vam vzamejo denar. Slovenci imamo slovensko banko, North American Trust Co., ki je varna dovolj, da spravi vaš denar popolnoma sigurno.

Maša zadušnica

V spomin druge obletnice Terenzie Zalokar se bo v sredo, 18. februarja, brala sv. maša zadušnica, v slovenski cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Prijatelji in znanci ranjke so proseni, da se udeležijo.

V bolnici

Miss Frances Podobnikar, 1025 E. 69th St. se nahaja v Glenville bolnici, kjer je prestala operacijo. Prijateljice jo lahko obiščejo.

Zopet proti tujcem!

Washington, 16. februarja. Kongres se ponovno peča z novimi določbami glede deportacije tujcemcev in glede omejitve števil naseljenecv, ki naj bodo pripuščeni vsako leto v Zedinjene države. V zbornici poslancev je bil ugodno poročana želja predsednika Hooverja, da se mu dovoli, da nastavi 245 nadaljnih naseljenških uradnikov, kar bi veljalo letno \$500,000. Te uradnike bodo rabili, da bodo iskali osebe, ki so dospele sem nepostavnim potom.

Francozi in Kanadci trdijo, da so boljševiki motili papežev program

Vatikan država, 16. februarja. Francoske in kanadske brežične postaje naznanjajo, da ko je zadnji četrtek imel papež svoj govor, ki se je oddajal po širnem svetu, so boljševiške postaje neprestano motile program s tem, da so oddajale poslanice po istem radio valovju, kot ga ima papeževa postaja, 19.84. Devet kanadskih postaj se je tozadevno iz Nicaragua najkasneje 31. maja, 1932, toda je že prej državni tajnik Stimson izjavil, da bo umaknil vojaštvo še pred tem časom, nakar je predlog v kongresu odpadel. Ameriški vojniki se nahajajo v omenjeni republiki že od leta 1926. Tekom tega časa je bilo v Nicaragui ubiti 27 ameriških vojakov, 15 jih je umrlo na posledicah ran in 59 jih je dobilo težke poškodbe.

Tri ženske najdene mrtve v New Yorku

New York, 16. februarja. V nekem apartment stanovanju na zapadni 138. cesti je policija našla mrtva trupla treh mladih žensk, poleg njih pa 11 mesecev starega otroka, ki je umiral od lakote.

Združena društva

Grdinova dvorana je bila preteklo nedeljo polna dobrovoljnega občinstva, ko so združena društva priredila plesno veselico v korist nove cerkve sv. Vida. Ker je bila predpustna nedelja se je seveda vse po notah vrtilo, in Špekhor orkester je pomagal, da se nihče ni žalostno držal. Vsa prireditve je bila lep uspeh.

Obletnica

21. februarja bo minulo leto, odkar je bil položen k večnemu počitku Jožef Gnidovec. V njegov spomin se bo brala sv. maša v četrtek, 19. februarja v cerkvi sv. Lovrenca, v petek 20. februarja pa v cerkvi sv. Kristine in 21. februarja pa na Providence Heights. Prijatelji ranjkega so proseni, da se udeležijo.

Smrtna kosa

V mestni bolnici je umrla Cora Jecen, rod. Srbinjka, stara komaj 18 let. Njeni starši so stanovali v Solon, Ohio, na farmi. Pogreb se bo vršil v četrtek iz pogrebnega zavoda A. Grdina & Sons. Iskreno sožalje staršem!

Slovenski Sokol

Preteklo nedeljo se je vršila v Slovenskem Narodnem Domu na St. Clair Ave. sijajna telovadba Sokola. Nastop je bil poplenu, zlasti so se odlikovale ženske in dekleta. Pričakovati je pa bilo nekoliko večje udeležbe.

Mestna elektrarna

Mestni inženirji pripravljajo, da naj mestna vlada investira \$4,000,000 v mestno elektrarno, da se slednja poveča in dobi lahko tisoče novih odjemalcev poceni elektriko kot jo oddaja mesto. Mestna zbornica se bo o tem posvetovala.

Lep napredek

V pondeljek je bilo priobčeno finančno poročilo Sun Life Insurance Co., ki kaže jako krasen napredek omenjene zavarovalne družbe. Pravilno bi se morale glasiti letnice 1871-1931. Za to družbo je zastopnik v Clevelandu Slovenec Mr. Mihael Telich.

Mrs. Willebrandt, suhačinja, je napadana od lastnih suhaških pristašev

Washington, 16. februarja. Mrs. Mabel Willebrandt, republikanka, bivša pomožna generalna pravdnica, ki je tekom predsedniške kampanje v letu 1928, nastopila proti Smithu in ga napadala, ker je bil za odpravo prohibicije, je bila sedaj sama napadana od metodistovske organizacije, ki se bori za ohranitev prohibicije. Mrs. Willebrandt je danes privatna odvetnica za sadjarsko industrijo, ki prodaja sadje po Ameriki in pripravlja, da se lahko iz sadja naredi dobro vino. Metodisti dolžijo Mrs. Willebrandt, da je ona izposlovala od zvezne vlade, v korist vinorejcev v Californiji, posojilo v znesku \$20,000,000, da so vinorejci lahko grozde prodali. In vsakdo ve, pravi poročilo metodistov, da je s tem vlada direktno pomagala prodati grozde, iz katerega se prideluje vino na privatnih domovih. Dočim je Mrs. Willebrandt svoje dni zastopala koristi suhačev, pa sedaj direktno pomaga mokrim. Ko so Mrs. Willebrandt povedali o napadu metodistov na njeno osebo, se je smejala. Izjavila je, da vsak človek ima pravico storiti to, kar hoče, dokler ni zoperpostavno.

Španski kralj Alfonzo se nahaja sedaj v zelo neprijetnem položaju

Madrid, 16. februarja. Španska dežela je bila še precej mirna danes, ko se je španski kralj Alfonzo posvetoval s političnimi voditelji, da ustvari nov kabinet, ki naj pripelje španijo iz zagate, v kateri se sedaj nahaja. Španski prestol je te dni v nevarnosti, da se poruši. Ministerški predsednik Berenguer se je včeraj odpovedal svojemu uradu, in kralj skoro ne more najti primernega naslednika, ker je med voditelji raznih političnih strank preveč nesporazuma. Kralj skoro ne bo mogel dobiti skupaj novega kabineta, ki pristoji na gotove zahteve navodnikov, in imenuje par ministrov od "levece." Toda s tem pride v ponovno zadrego, kajti ravno ti zastopniki levece so oni, ki najbolj silno zahtevajo, da se odpravi španska monarhija. Tekom dneva so se po raznih mestih v Španiji zbirale večje množice ljudi, ki so zahtevale odstranitev kralja in proglasitev republike.

Mihelič prodril

Seja mestne zbornice je sinoči enoglasno sprejela predlog slovenskega councilmana John Miheliča, da mesto razpiše \$5,000 nagrade onemu, ki povzroči, da se morilec bivšega councilmana Potterja izroči roki pravice. Le ta pogoj je zraven, predno se izplača nagrada, da mora informacija prineseti na dan nova dejstva glede sleparije z mestnimi zemljišči. Sedaj je razpisane že \$11,000 nagrade za onega, ki dobi morileca ali povzročil, da pride v roke sodnji. In nagrada se bo najbrž še povečala.

"Darinka"

V Slovenskem Domu na Holmes Ave. so vprizorili preteklo nedeljo krasno spevoigrsko "Darinka," ki je imela dober uspeh. Dvorana je bila do dvestotini napolnjena, in peveci društva Ilirija so sijajno peli, kot tudi vsa predstava je bila izvanredno imponujoča. Ljudstvo je navdušeno ploskalo igralcem in pevcem.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER

Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto ... \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina, 4117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 9628.

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

No. 40, Tue., Feb. 17th, 1931.

Nekaj besed o "naprednosti"

O, naprednost, koliko se je že pisalo o tebi! Koliko črnila se je že razlilo po potrpežljivem papirju in koliko grovovitih fraz in bombastičnih krilatice se je že vrglo z govorniških tribun na rovaš potrpežljive naprednosti!

"Naprednost" in "prijateljstvo do delavstva" sta dva zelo, relativna pojma, to se pravi, da se ti kažeta tako, s kakršnega stališča pač nanju gledaš.

Dejstvo je, da baš tisti, ki najbolj rabijo to besedo v svojih ustih in ki se najbolj trkajo na svoja "napredna" prsa, so najmanj napredni, in tisti, ki mislijo, da so vzeli v zakup prijateljstvo do delavstva, so najmanj iskreni delavski prijatelji.

Rekli smo, da imata gori označena pojma zelo relatiiven pomen. Napredni pravijo, da so tisti, ki grade Narodne domače, in isto naprednost si jemljejo zase oni, ki grade cerkve in druge verske ustanove.

Po našem mnenju je napredna vsaka institucija in vsako društvo, ki vzgaja svoje članstvo in pripadništvo v človečanskem zmislu prizadevanja po pridobitvi najvišjih in najplemenitejših človeških dobrin, pa naj je že ime te ustanove tako ali tako.

Prava naprednost in prijateljstvo do delavstva se ne zrcali v pozvanjanju na veliki zvon, niti ne v trkanju na prsa, pač pa v dejanjih! Lahko je biti "napreden" in lahko je točiti krokodilje solze nad usodo "ubogega delavstva", dokler te to ničesar ne stane in dokler ne gre to na račun tvojega čepa!

Tako kakor ta ruski komunist, bi odgovoril tudi marksiko izmed nas, kadar bi šlo za to, da v dejanju pokaže svojo naprednost in svoje iskreno prijateljstvo do delavstva.

DOPISI

Cleveland, O.—Dne, 10. februarja je dal naš councilman, Mr. John L. Mihelich zelo lep članek v Cleveland Press, glede izplačila bonusa bivšim vojakom.

sklepe vsake seje mestnih odborov. To je zelo važna stvar, da narod izve, kaj se ukrepa pri teh mestnih sejah. Tako bi se videlo, kaj vsak councilman predlaga ali odobruje, Mr. John L. Mihelich je dobil velik ugled pri vseh narodnostih v Clevelandu, skoro večjega kot pri lastnem narodu, ker vedo, kaj dela v mestnem odboru.

Naročnik.

Cleveland (Newburg), O.—Tudi jaz prosim nekoliko prostora v priljubljenem listu Ameriški Domovini, da nekoliko opišem, kako se imamo tukaj pri nas na "Jutrovem." Kljub slabim časom si ljudje vseeno napravijo tupačam kako veselico, da vsaj za par uric pozabimo napise vsakdanje skrbi. Tako so se

bili tudi pri nas zbrali dne 25. januarja vsi naši sorodniki in prijatelji, da se poslovijo od naše hčerke, ki se je namenila iti v samostan.

Prav lepo se zahvalimo vsem, ki ste se kljub slabim časom v tako obilnem številu udeležili poslovnine večera. Prav lepo se zahvalim mojim starejšim hčeram: Mrs. Louis Hočever in Joseph Plute in moji sestri Mrs. Frank Glavič, ki so vse potrebno za prigrizek darovale in pripravile. Da se nismo prveč kislodržali, je naš "jager" Louis Hočever nekega ohačjana nekje srečal in seboj pripeljal.

Prisrčna hvala vsem sledečim in Bog povrni stotero: Mr. in Mrs. Louis Hočever, Mr. in Mrs. Joseph Plute, Mr. in Mrs. Frank Glavič in družina, Mr. in Mrs. John Čerček, Mr. in Mrs. Joseph Glavič, Mr. in Mrs. John Bradač, Mrs. Josephine Adler, Mrs. Fr. Šraj, Mrs. Mary Janežič, Mrs. Ivana Cvelbar, Mrs. Mary Železnik, Mrs. Francis Lupšina, Mr. in Mrs. George Hrvatin, Mrs. Mary Miklavčič, Mrs. Sophie Kožel, Mrs. Mary Colnar, Mrs. Karolina Plute, Mrs. Mary Ščinkovic, Mrs. Mary Pucel,

ČLOVEK Z MORSKIMI PSI

Ameriški krotilec živali Ch. F. Adams pripoveduje: Pred 52 leti sem kot prvi začel dresirati morske pse in delam z njimi še danes, ko sem star 72 let. Morski psi so zelo inteligentni, manjka jim edino — govor. Kot deček sem bil dostikrat z ribiškim brodom ob alaski obali ter sem imel dovolj prilike opazovati te živali v svobodi. Predvsem sem občudoval njihovo mirno in složno čud, njihove skupne igre in pa brzino, s katero so se gibale v vodi ter lahkoto, s katero so si pomagale naprej tudi na kopnem.

Moški levi so rojeni glumači in žonglerji. Kar sami ob sebi so se navadili igrati z žogo in čez teden dni jih je igra tako zajemala, da so se hoteli kar naprej žogati. Slednjič sem jih naučil, da so izvajali svoje umetništvo na bobnih, tamburinih, ksilofonih, harmonikah, rogovih itd. Tako sem imel skupaj svoj "glasbeni orkester" in sem potoval z njim križem sveta trideset let.

V svoji četi sem imel celih 34 let morskega leva samca — Gluta, ki je tehtal 500 funtov. Ujel sem ga, ko je bil dve leti star, ob oregonski obali, a pred par leti sem ga pokopal v Newyorku, in bilo mi je pri srcu tako, kakor bi bil umrl član moje družine. Težko bom še kdaj našel morskega leva, kakor je bil Glut. Glut je znal vse, samo govoriti ne. Znal je deset šteti in na vsako številko odgovoriti s tem, da se je s svojim ogromnim telesom prevall preko nje. Tudi ni nikoli

Mrs. Mary Globokar, Mr. in Mrs. Frank Marinčič, Mrs. John Zupančič, Mrs. Mary Sadar, E. 80th St., Mrs. Ivana Miklavčič in društvo sv. Ane, št. 150 K. S. K. J.

Miss Mary Glavič, Misses Mary, Anna, Alice Bradač, Misses Angela in Sophie Marinčič, Miss Christine Zupančič, Miss Fannie Globokar, Miss Albina Vrček, Miss Antonia Marinčič, Miss Jean Zajc, Miss Anna Kužnik, Miss Sophie Šraj, Miss Josephine Adler, Miss Sophie Miklavčič.

Mr. in Mrs. Anton Fink. 3852 E. 112th St. Cleveland, O.—Na vzhodni strani Newburga so se zopet nekaj izmislili, česar še ni bilo pri nas.

V torkovi številki Ameriške Domovine je bil zanimiv uredniški članek pod zaglavjem: "Mi in naši trgovci."

Anton Železnik.

Glut je ubogal samo mene in nič ni bolj sovražil nego — ženske. Nikoli ga nisem smel spustiti v stekleno omaro, če se je mudila v njem moja pomočnica, čedna mlada dama, s svojimi morskimi levi. Neki večer sem pomotoma odprl njegovo kletko, ko se je nahajala moja pomočnica s svojimi štirimi morskimi levinjami pri nastopu v vodnem bazenu.

Najzlobnejši morski lev moje čete se imenuje "Butt." Dobil sem ga pred dvajsetimi leti eno leto starega. Z leti je postajal čim dalje hudobnejši. Toda ni bil samo hudoben, marveč tudi neverjetno pogumen. To je kralj morij. Dasi so njegove čeljusti v primeri z onimi morskoga volka, njegovga zakletega sovražnika, zelo uborne vendar odtehta njegova izredna hitrost in njegova hrabrost to pomanjkljivost v obilni meri.

Po zanesljivih podatkih je premerila čreda morskih levov progod od Beringove ožine do kalfornijske obali, torej 1780 ameriških milj, v 21 urah. Preplaval je torej povprečno po 83 milj na uro, katere brzine nobena druga žival ne doseže, tudi ptice ne.

Leta 1922. sta udrila v sydneyjsko kopalnišče dva ogromna morskoga volka, dolga skoraj po 20 čevljev in 1,500 funtov težka. Niso jih mogli ne ujeti ne ustreliti ter so bili prisiljeni, kopalnišče zapreti. Slednjič me je naprosil moj gledališki ravnatelj Fuller, naj spustim proti volkovoma svojega leva Butta.

Morski roparici se izprva za Butta nista niti zmenili. Tembolj pa se je ta zanimal janji. Ko je zasnoval svoj napadna načrt, je sovražniku napovedal vojno. Boj s prvim volkom se je vršil na dnu pod lesenim mostom, tako da ga ni bilo mogoče opazovati. Držal sem uro v roki. Predno je potekla minuta, je priplaval na površje raztrgano truplo morskoga volka.

Boj z drugim volkom se je vršil sredi kopalnišča, tako da smo ga mogli natančno opazovati. Bila je najgrozovitejša in najhitrejša smrtna borba, ki sem jo kdaj videl. Volk je prestrašeno švigal po vodi sem in tja. Butt

ci, ki so si s pridnim gospodarstvom, čezurnim delom in skrbnim varčevanjem pridobili nekaj centov in s svojim poštnim gospodarstvom tudi drugim pridobili kredit, ki je bil v tistih časih prav tako dober kakor denar. Naši trgovci so na svoje poštenje izposlovali kredit svojim rojakom, da niso slednji lakote trpeli.

Kam so se v tistih dneh obricali naši novodošli ljudje za stanovanje, kakor do svojih! Pa ne samo za stanovanje! Takrat nismo imeli svojih lastnih domačih zdravnikov, odvetnikov, notarjev itd.; takrat so bili v takih slučajih na razpolago za pomoč samo trgovci in njihče drugi. Vsakdo je prišel k trgovcu, zakaj trgovci je bil edini, ki je vsaj vedel, kam se ima obrniti; on je bil vsaj nekoliko bolj poznan kakor povprečni naš tovarniški delavec.

"KAR JE RES, JE RES"

Takrat med nami še ni bilo političnih stanov, kamor bi se bili zatekali rojaki po pomoč, temveč so bili pripuščeni samim sebi in domačim voditeljem-trgovcem, da so jim ti pomagali iz vsake morebitne zadrege.

Prve čase naseljevanja so bili med nami ljudje različnih narodnosti, prihajajočih iz stare domovine, vajenih domačih navad, ki niso bile v nobenem skladu z ameriški običaji in postavami. Mnogokrat so bili aretirani in odvdeni v zapor radi večjih ali manjših prestopkov, bilo radi pijanosti, pretepa ali drugih prestopkov, glede katerih niso vedeli, kakšne postavave vladajo tukaj. — In bil je zopet trgovec, ki je šel zanje na policijo, ne sicer s politiko, ne z nepoštenostjo, marveč s pridnimi rokami in dobro voljo, da bi se ohranili in da bi svojemu narodu pomagali do boljšega stanja in imena.

Kdo se ne spominja iz onih let prvega trgovca, našega starega "Stenca" (Mr. Turka), ki je prvi vodil trgovsko obrt med nami? Kaj se ve vse povedati o njem! Bil je tokorek očče našega naroda, ki je takrat zelo trpel v krizi, kakršne prej še ni videla Amerika. Ali ni dal ta mož vse, kar je imel, za svoje rojake?! Da, dal je vse, kar je imel — pa ne samo to, kar je imel v trgovini, marveč še več: dal je svoj kredit; zadolžil se je za druge, da so drugi mogli živeti, on pa je vse izgubil in kot siromak legel k počitku. . . Drugi so ga izkoristili.

Ko so se časi izboljšali, so oni, katerim je prej pomagal, to do broto pozabili in šli drugam, stari trgovci pa je ostal brez sredstev in brez prijateljev!

In, ali niso sledili njegovemu zgledu tudi drugi trgovci? Poglejmo drugega takega narodnega očeta: blagopokojnega John Grdina, ki je bil popolna žrtev do brote za druge. Sam sebe je zapustil ter dajal drugim, da bi jih ohranil preskrbljene in preskrbljene za časa najhujših let. Saj ni treba naštevati, koliko bordarjev je bilo na hrani, izmed katerih ni morda delal nihče leto in dan, razen mogoče enega ali dveh. Človekoljubni John je dal vse in ne samo to; zaradi drugih se je zadolžil toliko, da je ostal dolžan vse do svoje smrti; zadolžil se je, da so mogli drugi živeti, čeprav je imel on sam skrbbeti za tako veliko družino.

Pa ne samo Stenev in Grdina očče, marveč so bili prav tako tudi drugi možje, obrtniki, gostilničarji ali druge vrste trgovci, ki so si s pridnim gospodarstvom, čezurnim delom in skrbnim varčevanjem pridobili nekaj centov in s svojim poštnim gospodarstvom tudi drugim pridobili kredit, ki je bil v tistih časih prav tako dober kakor denar. Naši trgovci so na svoje poštenje izposlovali kredit svojim rojakom, da niso slednji lakote trpeli.

Torej podlago vsemu začetku so tvorili trgovci. Ako se je pozneje vse to preneslo in preuredilo na društva, naj vsakdo ve, da so bili društvo povod in začetek le takrat obstoječi trgovci; dajali in organizirali so vednoma vse samo trgovci, kateri

se je pa vztrajno držal na sredini roparjevega trupa, in z brzino, ki se ne da popisati, trgali njegovega trebuha in hrpta velike kose mesa. Človek skoraj ni mogel slediti bliskovitim gibom leva v peneci se vodi. Grozotna slika neizprosne borbe med morskimi velikani! Kri je pordečila vodo. Predno je imel volk čas pomeriti se z levom, je bil že mrtev. Boj je trajal natančno 45 sekund.

Danes se poje tista: Pršla je pršla pustna nedelja, lehn sem biu špeha sit, letos pa zelja. . . oh, kje bom jemau, oh kje bom jemau, da bom tebi dajau. . . Tukaj imate pa še eno, ki se poje ravno na tisto vižo in je čisto nova. To bomo danes večer peli na zabavi Euclid Rifle kluba in Good Time Hunting kluba v Slovenskem domu:

ŽENITOVANJE
Pajek in mucek naj predeta, predeta — platna bo, hojej, za tristo košar! Komu pa predeta? Mladi nevesti in mlademu ženinu svatovski dar.

Muha — nevesta je, ženin — komar, Jojme, prijatelj, to vam je par! Slavnostni govor petelin že piše. "Kikir! Živijo!" vriska krog hiše.

Muha plesačka je in kot kraljična v pravljicah čudežnih zala in mična, Ženin junak je, a reven kot miš: v hišo ga vrgel jesenski je piš. . .

Holadri, holadrom — svatje prihajajo, Holadri, holadrom — svatje že rajajo, Holadri, holadrom — konec bo tak: pajek bo zgrabil ženina za frak.

Šem bral, da so ženske v Nemčiji ustanovile klub, in princip tega kluba je, da ženske odsej ne bodo ob nedeljah večerje kuhale. No ja, kaj naj pa potem še možiček doma dela, če ne bo večerje? Vem, da bi naši marjašarji radi videli, da bi se tudi tukaj ustanovili taki ženski klubi. Potem vsaj ne bo izgovorov: "Moram domov, da ne bo ona godrnjala, da mora z večerjo čakati!"

V nedeljo sem vprašal nekega marjašarja: "Nace, kako te pa sprejme tvoja žena, kadar prideš pozno domov od marjaša?" "Kadar pridem domov, stopim vedno najprej v kuhinjo, pa takoj vidim, kakšen bo sprejem." "Kako pa poznaš že kar v kuhinji, kako te bo žena počastila?" radovedno sprašujem.

"Jaka, to je pa takole: če vidim metlo v kuhinji, potem je vse dobro, če pa metle tam ni, jo ima žena pri sebi in potem. . ."

Newburški lovci: Hočever, Plut, Gliha in par drugih, srečajo Kica, ki jo maha ven na farme. "Kam pa, Kie, v takem slabem vremenu?" ga vprašajo. "Na zajce," se odreže Kic. "Saj v takem slabem vremenu ne boš nobenega ustrelil." "O, ja, napravlja se ravno k nevihti in mogoče je, da strela kakega zajca ubije."

Če vrjamate, al' pa ne.

"KAR JE RES, JE RES"

(Nadaljevanje iz 2. strani)

rim zato ne gre kratiti priznanja.

Naš trgovec je čisto nekaj drugega kakor trgovec-tujec, ki je navadno špekulant. Naš človek ni špekulant. Naš človek je poštenjak. Naj bo v trgovini ali naj živi privatno, njemu je v čast, da se pokaže, da je sin svojega naroda. On rad žrtvuje in stori vse, kar le more, da zadosti svoji narodni in verski dolžnosti.

Radi tega je naravnost narodni greh, smatrati domačega trgovca za takega, kakor so drugi špekulanti, ki nimajo za nas ne poznanja, ne srca.

In radi tega, ker je naš trgovec tako ponosen na svoje podjetje, ki ga vodi pošteno in v namenu, da bo narodu v ponos, ni čudo, če je užaljen, da ga rojaki v njegovem podjetju, prezirajo, mesto da bi ga podpirali ter gre do mima njega k tujcu kopovast iste stvari, katere ima on v svoji prodajalni na razpolago. Trgovec namreč ve, da to ni samo v njegovo, trgovčev škodo, temveč v škodo naroda v splošnem. Trgovec ve, koliko to škoduje skupnosti.

Dasi so dozdaj naši trgovci prispevali — kar lahko rečem! — sto procentov v podporo narodnim in verskim ustanovam, toda koliko več bi se storili, če bi videli, da so upoštevani od svojih rojakov. To pa, da je preziran in zapostavljen, boli trgovca tako, da bi rajši dal takemu človeku zastoj, nego da ga vidi iti drugim po stvari, ki jih prodaja njegov rojak. Tako misli samostojen domač trgovec, ki je ponosen na svoje podjetje in ki se hoče vedno pokazati, da je domačin in narodnjak!

S tem, da gre do nekateri drugim kupovati, delajo sramoto svojim trgovcem. Ni res, da bi drugje dobili ceneje! Mi ne maramo vabiti niti oglaševati naših trgovin, če bi bilo naše blago dražje ali slabše kakor drugod, pri tujcih. Kajti če bo kdo dal rojaku nekaj v dobro, mo bil dal prej domačin, kot domačin domačinu, kakor pa tujcu tujcu, kar vam moram povedati preprosta razsodna pamet. Prej vam bo dal nekaj zastoj domačin, kakor pa tujcu! Kar odgovorite: Kje dobite, kadar kaj prosite! Nikar sami sebe ne varajte in ne domnevajte, da ste drugje kupili ceneje! Saj niste! Varate se, če menite, da ste drugod ceneje kupili! Škoda pa ste naredili sebi in svojemu narodu, ker denar, ki ste ga dali tujcu, bo ostal v tujih rokah, nasebina ne bo imela od njega nikjer povračila, medtem, ko naš trgovec da in zopet da, kadar ga obiščete in za to vprašate.

Ne da se niti približno izračunati, koliko so že izdali naši trgovci za svoje rojake, dasi niso več dobili od svojih, kakor so dobili tujci od naših ljudi, kateri pa niso še nič, ali kvečjemu nekaj smeti nazaj povrnili.

Rojaki, več zavednosti nam je treba! Več narodnega čuta, več okritosti! Nikar ne verujte takim, ki so iz tega ali onega vzroka vajeni, voditi vas k tujcem! Pomislite malo prej, da delate s tem krivicu, veliko krivicu domačinom in domačim podjetjem! Če ne verjameste mojim besedam, prepričajte se: pojdite k domačemu trgovcu in mu povejte, da ste namenjeni iti drugam, po stvari, katere dobite tudi pri slovenskem trgovcu. Če je temu vzrok cena, povejte mu in jamčim vam, da vam bo dal on blago za ceno, kakršno je on plačal na debelo, samo da ga ne bo sram, da bi šli vi, ki ste njegov človek, njegov sobrat in še morda ožji družabni prijatelj, s katerim sta skupaj v cerkvi, klubu ter morda oba doma iz iste okolice ali fare, k tujemu trgovcu. In če je kateri drugi vzrok, da ste namenjeni iti drugam, le povejte, mi, slovenski trgovci bomo radi vse storili, da bomo zapreke odstranili in vas prepričali, da ste bili v zmoti in da

ste delali trgovcem sramoto, na rodu pa škodo.

Čast, komur čast!

Vam pa, cenjeni odjemalci, katere te vrstice niso zadele, naj bo čast in priznanje! Kar je bilo prej omenjeno, da so doprinesli in storili slovenski trgovci, ste k temu pripomogli vi, ko ste podpirali domača podjetja kot narodno-zavedni trgovci, ko vas je bilo sram, da bi šli drugam, četudi so vas begali, nagovarjali in strašili, da pri domačinu več plačate. Kljub vsemu ste bili prepričani, da je vse to le prazno hujskanje in šli ste k domačinom. Vi ste končno tisti, ki vam gre vsa čast in priznanje, ker ste le vi dali s svojo podporo priliko in možnost, da so se množila, širila in lepo napredovala slovenska podjetja, ž njimi pa tudi narodne in cerkvene ustanove! Tako je zaradi vas, posameznikov in celote postala naša metropola to, kar je danes, da gre njen sloves tako daleč. Danes se more naša nasebina s svojimi 40.000 dušami ponosno ponašati s tem, kar imamo, kajti lahko se merimo z drugimi, ki so po številu mnogo večji, toda v gospodarskem oziru pa so daleč za nami.

Radi tega pa, cenjeni odjemalci, ki ste ostali vsa leta naklonjeni slovenskim podjetjem in domačim trgovinam, hvala vam, ker so nas zdaj začeli tudi drugi upoštevati. Tudi mi trgovci smo stoprocentno za vas in z vami!

Brez skrbi se vsak čas obračajte na nas, ker storili bomo za vas vse, kar se da storiti. Napočijo časi, ko drug drugega potrebujemo. Bili so slučajji, ko je ta ali oni rekel: "Jaz ne bom nikoli od tega in tega ničesar potreboval." Kmalu pa se je pokazalo drugače. Mnogokrat denar niti ne pomaga, pomaga pa dober prijatelj, ki ima srce za narod in za vas!

Kdor ni hinavec, mora priznati, da smo slovenski trgovci storili vse, kar je bilo v naših močeh, za svoj narod! Prav tako pa priznavam jaz in z menoj vred vsi slovenski trgovci hvalenost do svojih domačih odjemalcev! Nikar ne mislite, da smo mi pozabili ali da prenehamo biti hvaležni za vse, kar ste pri nas kupili ter s tem pomagali k napredku nam in svojemu narodu v splošnem, kajti mi smo pomagali zato, ker ste nam pomagali vi, naši odjemalci!

Učite še druge, da se zavedajo tega!

Ker so nekateri rojaki že navajeni, da gre do vedno drugam, povejte jim vi, da to ni prav, da bodo v domači trgovini bolj v zadovoljstvo postreženi, bodisi glede kakovosti blaga, bodisi glede cen istega, kakor drugod. Domačini to bolj vemo, kar bo do lahko potrdili vsi, ki kupujejo pri tujcih. Delajmo vzajemno za skupni napredek, kajti če se sami ne bomo medsebojno spoštovali in podpirali, nas tudi drugi ne bodo. Bodimo vendar že enkrat res napredni in narodni, zavedni in svoji, kajti čas beži in vsak dan šteje. Minili bodo dnevi in mnogo jih bo, ki so med narodom živeli samo za sebe, medtem ko je narod delal tudi zanje! Narodno-zaveden je lahko vsak, ne da bi ga kaj stalo, samo če se hoče poslužiti prilik in priložnosti ter pokazati dobro voljo napram sebi in narodu. Čast, komur čast! Na drugi strani pa ne moremo dati časti in priznanja onemu, kdor ne upošteva zgoraj navedenih navetov.

Anton Grdina
27 let trgovec v Clevelandu.

50 gangežev aretiranih v Monroe, Mich.

Detroit, 16. februarja. Včeraj je državna policija nenadoma napadla skrivališče gangežev, ki so bili importirani iz New Yorka, da napadajo butlegerje v Detroitu. Policija je zaplenila mnogo pušk, revolverjev, eno strojno puško in drugega orožja. Med aretiranimi so skoro sami Italijani.

ČRNA ŽENA
ZGODOVINSKA POVEST
Priladil Javoran

Grahek in Pušavec sta ubogala možka in takoj odšla; drugi so pa tembolj obsipali možka z novimi vprašanji. Ta je pa kakor zamaknjen strmel predse in včasih ni nič odgovoril, včasih pa prav zmeden. Čez nekaj časa je vstal, naložil na rame svojo krošnjo in rekel s svojim navadnim, vendar odločnim glasom:

"Jutri torej, peljite žene in otroke v votlino k 'slepemu Bogu' in Gorjanci naj prevzamejo stražo. Jaz pa moram oditi, ker imam še mnogo posla na drugih krajih; pojutrišnjem morajo biti zbrani polnoštevilno tu doli ob Savi. Tu imate denar, da se bodo mogli preživeti."

Pri teh besedah je segel možek v žep pri telovniku in vrgel polno pest srebrnikov na mizo.

"Pazite dobro na moje besede," je še v slovo pripomnil možek; "razumete jih dobro, zato se ravnajte strogo po navodilih; pismenih zapovedi ne bo več. — Bog vas obvaruj!"

Pri zadnjih besedah so mu vsi navzoči prikimali, češ, da ga razumejo; možek je pa švignil skozi vrata in izginil v temi.

Na zemljo je legal večerni mrak pustne nedelje. Naenkrat so zažareli na vseh bližnjih gričih in gorah veliki kresovi in pošiljali svoj ognjeni soj daleč po okolici. Videlo se je, kakor da bi bil ves blejski kot v ognju. In v trenutku so vedeli vsi prebivalci, kako velik in kako pomemben čas se jim je približal. Ob prvem pogledu na žareče griče je vsakega obšel strah in bojazen, srce se mu je krčilo in v duši so se mu porajale vsakojake bolesterne misli, češ, nemara so ti ognji, ti kresovi, znaniški moje nesreče, moje popolne pogube, nemara prinašajo ravno ti ognji strašno žalost in nesrečo moji ženi in otrokom; in ob takih mislih je vsakemu postalo tesno pri srcu in marsikomu je porosila trudno lice grenka solza sočutja in skrbi zase in za svojece. Tako se je ob prvem pogledu vsakdo nekoliko zbal svoje predznosti, toda kmalu se je pomiril, ojunacil, v glavo so mu prišle nove, veselejše, upalne misli in samozavestno se je udaril na junaška prsa, češ, ti kresovi so začetek moje sreče, moje svobode, ta ogenj mi naznanja vesele bodoče dni, ta žar in sojki obseva nocoj naše griče in gore, mi kaže veselo bodočnost moje družine, katere ne bo več tlačila in stiskala gospoda, ampak kateri bo zapovedoval dober in milosrčen gospodar. In ob slednjih mislih so se vsakemu dvignila prsa in upajoče oko je porosila solza veselja, zakaj vsakdo je bil prepričan, da gre v boj za svoje pravo in za svoje pravice in za pravice svojih dragih in četudi v tem boju podleže, ga ne more doleteti večja nesreča in sužnost, kakor ga tare sedaj, ko mora tlačaniti brezčutnemu in trdosrčnemu Hartmanu in ko ni ma zase pravzaprav nikake pravice.

Take in podobne občutke so vzbujali v srcih blejskih kmetov ognjeni žarki, ki so naznanjali, da se čas krvavega ženitovanja bliža, in opominjali, naj bodo vsi pripravljeni na odhod na ženitovanje.

Po vaseh so se začele razlegati vesele, deloma celo drzne bojne pesmi in vsaki je sledilo glasno ukamje. V Bodeščah je bilo vse pokoneci, ljudje so tekali od hiše do hiše in se zmeden pogovarjali in pripravljali. Po cesti je prihitelo nekaj oseb in kmalu nato se je začela godba. Glasovi so doneli po vasi, zdaj takoj jasno in drzno, da so navdušili in ojunacili vse poslušajoče, zdaj zopet tako milo in nežno, da so globoko segli vsakomur v srce in vzbudili v njem milobo

in sočutje. Takoj nato so začeli peti trije glasovi:

"Ze ognji po gorah žare, naznanjajo veseli dan; k ženitovanju nas bude: zato vsi svatje zdaj na plan!"

Močno njihov plamen plapola, njihov soj obseva nas; in žar njihov naj up nam da, da nam zasije sreče čar.

Naj kruteži še bolj besne, naj z mečem pridejo nad nas: vendar — nam srca govore, da jutri naš je čas!"

Kakor bi škrjančki žrgoleli, so se razlegali jasni glasovi mladih grl po ulici v noč in navduševali poslušajoče. Po hišah so se odpirala okna in radovedne oči so zrle na cesto, da bi spoznale pevce. Vsaki kritiči je sledilo krepko ukamje in nazadnje je bil nekaj časa molk. Toda kmalu so se zopet oglašile gosli; krepko so odmevali njihovi glasovi in vmes je kmalu zadonela milo in nežno, komaj slišno, pretresujoča pesem:

"Ah, svoboda zlata, zate mi gori srce — in veli, naj pridem pote, ker ženin te čaka."

Jaz svobodo ljubim; vse moje želje po nji hrepene; nji svoje srce radostno obljudim.

Za svobodo pravo dam rad svojo kri, ki vedno plamti, kot ognji nocoj plamte čez dobrovo."

(Dalje prihodnje)

DNEVNE VESTI**Sterilizacija slaboumnih postavno dovoljena**

Lincoln, Nebr., 16. februarja. — Najvišja sodnica te države je potrdila sklep državne zbornice, ki zahteva sterilizacijo slaboumnih, ki so odpuščeni iz državnih zavodov. Slo je za slučaj nekega 23 let starega fanta, ki je v bolnem duševnem stanju pokvaril več deklet, nakaer je bil poslan v umobolnico, in sedaj spoznan kot zdrav. Toda predno odide zopet v svet, bo steriliziran.

Izgubljeni sin se je vrnil, je ubit

Edwardsville, Ill., 16. februarja. Clifford Black, star 20 let, je pred štirimi leti pobegnil z doma. Sinoči se je vrnil. Stopil je v neko grocerijo, kjer je lastnik pravkar štel dnevni izkupiček. Zahteval je denar in zagrozil z revolverjem. Grocerist je pa revolver izpulil fantu in streljal nanj. Fant je bil zadet. Pobegnil je iz trgovine, toda se kmalu potem zgrudil in umrl.

Kongres mora hiteti, da zgotovi delo

Washington, 16. februarja. Zasedanje kongresa se vrši samo še 14 dni, in v tem času mora kongres dovoliti še \$3.000.000, 000 raznim vladnim oddelkom, da bodo lahko prihodnje leto poslovali. Teško je, če bo kongres z vsem svojim delom gotov.

Jugoslovanska kraljica je dobila ošpice

Bukarest, 16. februarja. Dočim je romunska kraljica Helena, ki je dobila pljučnico zadnji teden, prišla nekoliko k sebi, je pa zbolela jugoslovanska kraljica Marija, ki se je nahajala na obisku v Bukaresti, Marija je zbolela za ošpicami.

Fašisti aretirani, ker so metali bombe

Bruselj, 16. februarja. Dva fašista sta bila tu aretirana sinoči, ker sta zagnala bombo v neko radio oddajno postajo, potem katere se je razposiljal socialistični radio program.

* Jutri je pepelnična sreda in začetek posta.

Vlada svari pred nekakim strupenim žganjem

Washington, 16. februarja. Zvezni zdravstveni urad opominja danes javnost, da se varuje pred zavživanjem Jamaica ginger ekstrakta. Mnogo ljudi je zopet dobilo otrpenene ude, potem ko so zavživali dotično pijačo.

MALI OGLASI**OBLETNICA**

Ta teden, 21. februarja, bo minilo eno leto, odkar smo položili k večnemu počitku našega nikdar pozabljenega sina in brata

Jožef Gnidovec

Za njega se bodo brale sv. maše. Prva bo v četrtek, 20. februarja v cerkvi sv. Lovrenca, druga v petek, v cerkvi sv. Kristine, in tretja bo v soboto v Providence Heights, pri Lurški Materi božji. Prosi se vse sorodnike, prijatelje in znance, da se v obilnem številu udeležijo sv. maše, za pokoj pokojnikove duše. Tozadevno se priporočajo njegovi starši, bratje in sestre, in naj bo ohranjen njegov spomin za vselej med nami. Ostanemo vsem hvaležni — družina Gnidovec, 22274 Arms Ave., Euclid, O. Tel. KEmore 4752-J.

Naznanilo

Članom društva "Sava" št. 173 SNPJ v Newburgu, se naznanja, da odsedaj znanprej bom pobiral assesment vsako prvo nedeljo v mesecu na seji, ob nedeljah dopoldne na domu tajnika in 25. v mesecu pa v S. N. Domu na 80. cesti, zvečer od 6. do 8. ure. Ako bo pa nedelja na 25. dne v mesecu, bom pa pobiral na 26. v mesecu. Pomnite pa to, da v nobenem slučaju ne vzajem assesment druge dneve. Le hodite bolj redno na seje, da boste slišali sklep sej, potem bo pa vsak član vedel, kaj mu je storiti. — Tajnik.

Garaza

pripravna za popraviljanje avtomobilov ali barvanje se odda. Velikost 60x38, nahaja se na St. Clair Ave. blizu 61. ceste, zadaj. Vpraša se na 6129 St. Clair Ave. (Tue. Fri. x)

Delo dobi

mlad mesarski pomočnik, od 18 do 20 let star, ki se razume nekoliko v mesnici in zna voziti truk. Zglasi se naj za naslov v uradu tega lista.

Skoro zastoj

Naprodaj se kombinacijska peč, v dobrem stanju. Je veljala nova \$140.00, se mora prodati takoj. Cena je samo \$18.00. Mr. Keller, Tel. CEdar 2852.

Skoro zastoj

Naprodaj se kombinacijska peč, v dobrem stanju. Je veljala nova \$140.00, se mora prodati takoj. Cena je samo \$18.00. Mr. Keller, Tel. CEdar 2852.

Opozorilo

Vsak od vas si želi videti svoje drage v starem kraju. Vsak bi rad vsaj še enkrat videl svojo mater, očeta, sestre, brate ali bližnje sorodnike.

Vsak od vas bi gotovo še rad videl svoj rojstni dom po dolгих letih tujine in obujal spomine na mladostna leta. Vsak od vas, rojaki, bi rad pokazal živo podobo vaše domačije svojim tu rojenim otrokom, ki niti ne slutijo lepote naših ljubkih vasic, trgov in mest nenadkriljivo lepote naših gora. . .

Vse to vam je mogoče pričrati pred vaše oči edino potom z ljubeznijo izvršenimi kinematografskimi snimki.

Marsikdo si želi iti na potovanje v staro domovino a mu prilike ne dopuščajo, a sedaj se vam nudi izredna prilika, da vsaj delno lahko dosežete svoje želje in si prisvojite oziroma naročite kinematografske snimke vsega, kar vam je pri srcu in to za trajen spomin, vedno živ, kadarkoli si poželite. Ali ni najlepši spomin če imate očeta, mater itd. v živih podobah ko že ne bo več življenja v osebah, čijih podobe vam je ohranila kinokamera kot žive.

V kratkem odputuje Mr. Jakac nazaj v stari kraj in namerava pošiljati Mr. Bukovniku snimke iz naših krajev, da postanejo s tem zveze med nami in stari krajem tesnejše in žive. In tako se vam nudi izredna prilika, da poveste Mr. Bukovniku svoje želje in v par mesecih boste lahko gledali vaše drage in domačije projecirano živo na platno.

Svetujemo vsem onim, ki bi imeli željo imeti tak film, da se zglasite v Bukovnik Studiju na St. Clair ali pa sporočite pisemno svoje želje in sicer kar najboljši natančno kraj, hišo in osebe itd. in v kratkem boste imeli za mal denar najkrajšnji spomin, kar si jih morete omisliti. Prijavite se čimprej!

Bukovnik Studio.

V spomin

druge obletnice smrti naše nikdar pozabljene mamice

Terezije Zalokar.

Dne 18. februarja 1931, se bo brala sv. maša ob 8:00 uri za dušo pokojne, v cerkvi Marije Vnebovzete na Holmes Ave. Prijatelji so prošeni da se vdeležijo sv. maše.

V grobu tihem že počivajo Druge došlo že pomlad; Krije jih že božja njiva Kjer ni znana žalost, jad.

Ni minilo nam še dneva Ni minilo še noči; Brez spominov naših na Vas Kar med nami več Vas ni.

Tamkaj zopet se združili Bomo enkrat skupaj vsi; Tjakaj vam vsi sledili Križ nam sveti govori, Zalujoči ostali,

Joseph, Henry, John, sinovi; Mary Milner, Rose Yanchar, hčere.

\$\$\$

Naprodaj je farma, 30 akrov, jugovzhodno od mesta, hiša 6 sob, tri leta stara, klet, furnez, na tlakani cesti, tri krave, 1 konj in 150 kokoši. Dobra prilika za Slovenca, ki želi dobro življenje. Se proda poceni ali zamenja za hišo 5 sob ali za hišo za dve družini.

Dva akra zemlje v Bedford, O., hiša 6 sob, delana iz opeke, moderna, dva garaža in kokošnjak, vsakovrstno sadno drevje, hruške, jabolka, trta, jagode. — Plin, voda, elektrika. Dobra prilika za piknike in vsakovrstne zabave. Se proda ali zamenja za malo ceno lot.

Naprodaj hiša, 5 sob in garaža, blizu Union Ave. Cena \$2200. Hiša najboljšega izdelka, delana iz opeke, 6 sob in solčna soba, dva garaža. Hiša se nahaja v Maple Heights na Phillips St. Pred tremi leti je bila prodana za \$10.500, sedaj jo pa lahko lupite direktno od banke za \$7000. Se tudi zamenja za malo ceno lot.

Za natančna pojasnila se zglasite na 3825 E. 93rd St. Vzemite 105th St. ulično železnico. — Jelerčič Realty. Tel. Michigan 2792. (44)

Kdor se razume

na popravilo šivalnega stroja, naj se zglasijo na 1250 E. 58th St. (41)

For Sale

Beauty Shoppe, fully equipped, Est. 4 years. Good location. Reasonable price. — 7304 St. Clair Ave. Tel. ENDcott 3245. (49)

STEINMETZ**POGREBNI ZAVOD**

Invalidni voz in prevoznost postrežba. Preko 60 let v tem poslu. Mrtvaška knjižnica brezplačno.

FRED W. GROSSE, asistent
3708 Lorain Ave. MEtrose 2098

Devet let smo že na istem protoru**JAKO FIN****PREMOK**

The

Northern Ohio Fuel Co.

1007 E. 61st St.

HEnderson 1691

MARTIN FRANK**VELIGA IZBERA SVEŽEGA IN POSUŠENEGA MESA**

St. Clair-106th St. Market

GLeenville 5994

Se toplo priporočam rojakom

(Tue. Fri.)

Moving — expressing

FOKLICITE

TONY SEDMAK

7718 Lockyear Ave.

Tel. FLorida 1026-W

Dovajam tudi premog na dom — dober in poceni

DOBER PREMOK!

Točna postrežba!

The Hill Coal Co.

1261 MARQUETTE RD.

HEnderson 5798

DEBELI PRESICI NARAVNOST Z DEZELE

Vseh velikosti, zivi ali osnuzni, pregledani od mesta in pripeljani kamorkoli. Pridite in izberite si jih.

H. F. HEINZ

STOP 150—YINE ST.

Willoughby, O.

Tel. 110-1-2

Piratje na reki Mississippi

SPISAL FRIEDRICH GERSTAECKER

Za "Ameriško Domovino" prevael A. Šabec

— Hm... tako, tak tako... njegovo uho vesel, srebrn deklis-ki smeh.

— Sicer pa sem v Kentucyju slišal marsikaj govoriti o čolnarjih na Mississippiju, kar vsakogar ni v njihovo čast. Tukaj ne morem seveda ničesar natančnejšega izvedeti o tem, dasi sem se že sam mnogokrat čudil, kako pogosto veslajo tod mimo ponoči čolni, pa ne samo s tokom, marveč tudi proti toku, in sicer vedno pred jutranjo zoro. Hudič vedi, komu se tako proketo mudi, da noče počakati belega dne in da se rajši ponoči muči z veslanjem proti toku.

— Najbrž je v Heleni ali pa morda tudi v Montgomerys Pointu kakaj tajna beznica, kjer igrajo visoke hazardne igre, in čolnarji se ponoči prikradejo tja, da se nato tam iznebe svojega denarja. Baš včeraj zvečer sem poklicel neki čoln, ki je plul tu spodaj — bil je pri meni neki sosod, ki bi se bil rad peljal v Victorijo — toda ga niso hoteli vzeti in so rekli, da so že itak preobloženi. Potem sem ga moral sam odpeljati v Victorijo... Hm, po Mississippiju je že priplovilo mnogo človeških trupel... Nu, pa saj ni čudno, če se pomisli, da se je že marsikateri parnik ponesrečil. Ampak, kaj hočete že oditi? Če ste namenjeni samo do Montgomerys Pointa ne boste nič zamudili.

— I, ker sem že na poti, — je rekel Tom ter vstal, — se ne smem več muditi. Ampak čujte, kam vam hočem naliti nekoliko žganja? Rad bi vam ga namreč pustil malo tukaj, ker ste tako slabo založeni z njim.

— O, — je rekel Kentukijčan, — prav z veseljem sprejemem vašo dobrotljivo ponudbo. Posode seveda nimam odveč, ampak tamle imam nekaj bambusovih trsov, ki gotovo držé en pajnt.

— A, kaj, saj v to ne gre nič notri, — je menil Tom, — Toda čakajte! Dajte mi sem tiste trse. Kako daleč je še do Montgomerys Pointa in kdaj dospem lahko tja?

— Še štirinajst milj; ob zori ste lahko tam, tudi če nič ne veslate, temveč če vozite samo s tokom naprej.

— Prav; torej odbržite vi posodo, meni pa nalijte v trs toliko, kolikor potrebujem do tam, da si od časa do časa dušo privžem.

— Kaj, posodo mi hočete pustiti? Vi ste pa res velikodušni! — je zaklical Kentukijčan vesel.

— Veste, — se je zasmjal Tom, — jaz vem, kaj se pravi biti brez žganja, ker se mi je že samemu to pripetilo, zato čutim tudi z drugimi usmiljenje, ki so v takem položaju. Sicer pa je pol našega tovrnega čolna natovorjenega z žganjem, torej si lahko mislite, da glede žganja ni pomanjkanja in da se na eno galono ne gleda. Toda, pozno bo in rad bi jutri zarana opravil svoje zadeve. Kako vam je ime?

— Robert Breadschaw. In vam?

— Tom Barnwell, — se je glasil odgovor, ko je mali čolniček odrinil od brega in zakrmaril v tok, kjer je Tom prijel za vesla in pogнал čoln proti sredi veletoke.

Nekoliko niže dolj je priplul Tom do nekega otoka, in ko je vozil tik ob njegovem bregu, se mu je nenadoma zazdelo, kakor da je slišal pritajeno jokanje.

— K vragu vendar s temi večernimi urami, ko postane človek sentimentalni! — je zamrmral sam pri sebi Tom.

Toda v naslednjem trenutku je spet pozornost prislunil, kajti iz gošče ob bregu je zadonel na

16. Sanderjevi načrti. — Stari Lively

Počasi so se pomikali možje s svojim žalostnim bremenom proti domu. Mulat je ležal skoro ves čas brez zavesti na oedeji, in samo včasih, kadar je kak konj napačno stopil in se je s tem stresla oedeja, ki je bila razpeta med dvema konjema in na kateri je ležal, je ranjenec bolestno zastokal.

Ženske, ki so ostale doma na farmi, so bile v velikih skrbih. Ko je torej stari Lively, ki je šel naprej, prispel domov, ga je njegova žena nemudoma vprašala:

— Lively, za božjo voljo, kaj se je pa zgodilo? Kje je James? In kje je Cook?

— In tukaj vidim kri na vašem kolenu... Kje je moj mož? — je vprašala v skrbeh tudi Cookova žena.

— Kje je James — in kje je ostal tujec? Kaj se je zgodilo s tatovi? — sta vpraševali prestrašeni tudi Mrs. Dayton in Adela.

— Nu, nu, nikar se ne bojte! Vsi prihajajo zadjaj z Mulatom, kateremu smo prestrelili nogo. Moj Bog, te ženske... Saj pravim... James in Cook prihajata z ostalimi in nihče ni ranjen... Mulata sta obstrelila, drugi je pa ušel, toda James je ostal na njegovem sledu.

— Pomirite se, — je rekla sedaj Mrs. Dayton Mrs. Liveleyevi; — nihče naših ni ranjen.

Stari mož je moral sedaj natančno in podrobno poročati o vsem, kar se je bilo dogodilo. S kratkimi besedami jim je povedal, kako je nekdo ponoči ukradel puško iz hiše in kako so ga šli lovit, ga ujeli in ga zdaj ranjenega prinašajo domov. Ko je to pripovedoval, se je poslušalцем pridružil še nekdo, kate-rega stari Lively ni dozdaj niti opazil. Ta ni bil nihče drugi kot "mrtvaški zdravnik," kate-rega poznamo še iz Smartove krème v Heleni, in zdaj je z vedno rastočim zanimanjem poslušal, da je bil neki človek nevarno ranjen in da ga zdaj prinašajo sem.

— Dragi Mr. Lively, — se je obrnil zadjaj na starega farmerja. — Ah, mrtvaš — doktor Monroe, — je vzdiknil stari mož, ko je z začudenjem in morda tudi z grozo opazil nepriljubljenega človeka. — Zdjaj prihajate kakor nalašč in lahko takoj pokažete svojo umetnost, če morete ubogemu vrneti se pomagati k življenju. Toda saj že prihajajo in prepričali se boste takoj sami. Stara, kam ga pa hočemo položiti?

— Ah, ti moj ljubi Bog, — je dejala Mrs. Liveley, — kaj, sem, v hišo naj ga položé?

— I, nu, rpi ne smemo — — Ne, ne, imas prav... Saj je vendar človek, čeprav velik grešnik, ki ga je Bog kaznoval. Toda drugega sveta vam ne morem dati, kakor da ga odnesete v Cookov del hiše, vi se pa morate preseliti sem za ta čas, dokler se ranjenca drugam ne spravi. Ah, moja draga Mrs. Dayton, da ste morali baš ob takem času priti k nam, ko smo se vendar vsi tako veselili našega prihoda... V tem so obstali z ranjenecem pred vrati ter ga odseli počasi in previdno v hišo skozi vrata, skozi katera je prejšnjo noč tako zvito pobegnul.

Mulat je takrat odprl oči in zastokal, ko je spoznal prostor, v katerem je bil prejšnjo noč.

Medtem pa je "doktor" Monroe, ki je bil ves v svojem elementu, skrbno pregledoval ranjenca, in ko ga je Sander vprašal, kaj misli, bo-li prišel k zavesti ali ne, si je pomel roke in odgovoril:

— I, seve, seve — samo dva, tri dni mi naj ostane živ, pa upam, da mu bom mogel odrezati desno roko in desno nogo.

— In čemu? — je vprašal stari Lively, skrajno začuden.

— To kar meni prepustite, moj gospod, — je odvrnil mali mož, ne da bi odgovoril na vprašanje. — To kar meni prepustite. Tukajle, pri kaminu, žentlemani, morda najpripravnejši prostor, da se mu pripravi ležišče. Par volnenih odev bo zado-stovalo... Za svoj trud ne zahtevam ničesar drugega, gospodje, kakor njegovo truplo. In pa konja mi boste posodili, da spravim njegovo truplo v Heleno... In pa staro vrečo —

Stari Lively se je med tem natihem izmuznil iz sobe, kajti v družbi tega malega moža se ni počutil dobro. Sander je stal

med tem nekaj časa premišljuje in zamišljen ob ranjenčevem ležišču ter skrbno motril njegov položaj, in ko je slednji spet odprl oči, je Sander izjavil, da bo on ostal pri njem. Cooku je bilo to prav, zato je odšel, toda je pred odhodom iz sobe obljubil, da se kmalu vrne, ker bi rad od ranjenca marsikaj poizvedel, kadar pride slednji zopet k zavesti.

In baš to prepričati, je bila edina svrha Sanderjeva, radi katere je ostal pri ranjencu. Ko je ostal z doktorjem sam v sobi, je pričel, stisnjenih usten, korakati po sobi gor in dol, da zbere svoje misli in da naredi potrebne načrte.

Sander je vedel, da ne sme pustiti Mulata samega in da mora storiti vse, kar je v njegovi moči, da prepreči njegova, Mulatova, morebitna odkritja farmerjem glede piratskega otoka in njegovih prebivalcev, kolikor je Mulatu sploh znanega o tem. Če bi se pojavila nevarnost odkritja skrivnosti otoka, je bil Sander takoj pripravljen usmrtiti Mulata, preden bi se zadnjemu ponudila prilika izdaje.

Toda ta lopovov načrt se je izjalovil vsled velike strasti doktorja, ki jo je ta občutil do vseh težko ranjenih. Ta ne bi zdaj zapustil za vse zaklade sveta ranjenčeve sobe in je začel že sedaj, ko je ranjenec trpel grozne bolečine pri najmanjšem dotik-ljaju, ranjenca skrbno preiskovati, da ugotovi, kateri deli njegovega telesa so najbolj ranjeni. Sander bi doktorja na vsak način rad odpravil iz sobe in izkušal ga je prepričati, kako neobhodno potrebno je, pripraviti deščice za ranjenčeve zlomljene ude, o čemer pa ni hotel doktor ničesar slišati, ker je z mrzlično gorečnostjo pričakoval samo trenotka, ko mu bo mogel amputi-

rati ranjene ude. V to svrto je tudi pričel prazniti svojo torbo, iz katere je pričel vlačiti celo množino steklenic in mazil, za-tem pa razne žage in nože in druge svetle instrumente.

Stekleničice in mazila je postavil mali doktor na kamin, žage in nože pa na edino mizo, ki je stala v sobi.

V sosedni hiši pa so se medtem možje posvetovali, kaj naj ukrenejo, da ujamajo pobegelega belea Cottona, kajti glede Mula-ta so vedeli, da še dolgo ne bo prišel toliko k sebi, če sploh pride, da bi mogel razumno odgo-varjati na njihova vprašanja. Med njihovim posvetovanjem se je vrnil James, ki je povedal, da se je Cotton obrnil proti jugu

in da bo najbrže poizkusil priti preko reke. Možje so nato sklenili posvariti svoje sosede ob Mississippiju in jih zbrati skupaj. Medtem, ko bosta šla stari Lively in James poročat sosedom o stanju stvari, pa naj pomaga Cook doktorju spraviti Mulata k zavesti, in če se jima to posreči, naj obljubi Mulatu, ki je bil že itak dovolj kaznovan, da se mu ne bo ničesar žalega storilo, če pove, kje so skriti nekateri vrednostni predmeti, ki so bili ukradeni v Little Rocku, in kdo so bili njegovi še nepoznani pomočniki.

(Dalje prihodnjic.)

* Danes praznujemo Kitajci svoje Novo leto.

Zelo važno naznanilo

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOL. JEDNOTA

PRVA SLOVENSKA BRATSKA PODPORNJA ORGANIZACIJA V AMERIKI

PRIPREDI PRIHODNJE POLETJE

PRVI IZLET

V STARO DOMOVINO

Omenjeni izlet se bo vršil na svetovno znanem, modernem brzoparniku CUNARD LINE

"BERENGARIA"

ki odpluje iz New Yorka

DNE 20. JUNIJA, 1931 O POLNOČI

Izlet, kakor vse kaze, bo nekaj posebnega, nekaj pomembnega in veselega za vse, ki se bodo izleta udeležili.

Med potjo se bodo izletniki ustavili v "LISIEUX" na Francskem, kjer bodo pogledali grob "Male Cvetke sv. Terezije." Dalje si bodo potniki ogledali Pariz in druge znamenite posebnosti na Francoskem. Nato se bo odpravilo proti Ljubljani, kjer se bo počistilo grob slovenskega pionirja in ustanovitelja K. S. K. Jednote, pokojnega Rev. F. S. Šušteršiča. Počistilo se bo razne druge dostojanstvene in ogledalo se bo razne zanimive kraje naše stare domovine.

Ravno tako bo dana prilika vsem, ki se bodo želeli pokloniti sv. Očetu v Rimu, da bodo to lahko storili. Iz tega je razvidno, da bo izlet nekaj zanimivega in veselega. Zato se vabi vse rojake štrom Amerike in Kanade, da se tega izleta v obilnem številu udeležé.

Glede potnih listov, permitov, voznih listkov itd pišite za nadaljna pojasnila na nižje podpisane

Josip Zalar, glavni tajnik,
1004 N. Chicago St., Joliet, Ill.

Direktorij Slovenske Delavske Dvorane v Newburgu izrekava v imenu delničarjev sozaljé družini Joseph-a Cigoj, kot stavbeniku Slovenske Delavske Dvorane.

THE OLD HOME TOWN

NAZNANILO IN ZAHVALA

Komaj so pričele rojenice viti nit življenja najinim trem novorojenčkom

Josip, Marica in Franku

je že prišla bela koščena žena in pokosila vsa tri mlada bitja.

Rojeni so bili 2. februarja ob 5. uri zjutraj in umrli so še isti dan po preteku 11 ur. Pogreb se je vršil 4. februarja popoldne ob 2. uri na Calvary pokopališče. Dolžnost naju veže, da se zahvalimo vsem onim, ki so nam stali ob strani v urah bridkosti in nama lajšali gorje. Posebno hvalo sva dolžna Rev. Hovanecu, ki je prihitel in vse tri pravčasno krestil in za molitve pri pogrebu. Ravno tako Mr. in Mrs. Joseph Robert, ki sta nudila pomoč ter bila pri krestu novorojenčkom za botre. Zlasti nas je presenetilo veliko število venecov in cvetic. Darovalci so bili: Mr. John Terlep in družina, John Ropret, bratranci in sestrične Robert, Terlep in Ropret, Mr. Anton Grdina, družina Louis Simenc, družina Mike Pinčulič, družina John Benčina, družina Joseph Prešecan, Mrs. Julia Struna. Iskrena hvala družini John Zulich za velikodušni dar, tako tudi vsem, ki so nama dali brezplačno svoje avtomobile na razpolago pri pogrebu: Mr. John Terlep, Mr. Stanley in Jerry Bohinc, Mr. Frank Homar, Mrs. Mary Najniger in družini Chepek za vsestransko pomoč in požrtvovalnost.

Zahvaljujeva se tudi Mr. Anton Grdina in Sinovi za preskrbo pogreba in za tako krasno ureditev novorojenčkom na mrtvaškem odru, da so v resnici izgledali kot trije angelčki. Končno izrekava vsem, ki so prišli kropiti, ter na eden ali drugi način sočustvovali z nami, še ponovno zahvala in Bog plačaj!

V rajstki vrt zleteli angelčki so tri, da bi slavo peli stvarniku vse dni.

Zalujoči ostali:

George in Mary Panhur, starši,
George in Charles, brata; Stella in Rose, sestri.

Cleveland (Collinwood), O., 14. februarja, 1931.